

**«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Голова Правління
ЗАТ СК«Раритет»**

_____ Бутківська Т.В.
25 лютого 2008 року

**ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ВЛАСНИКА ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ
(ВКЛЮЧАЮЧИ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПЕРЕВІЗНИКА)
№ 12/18-2008 (з врахуванням змін від 16.11.2012 р., затверджених 11.07.2013 р.)**

м. Київ - 2008 р.

1. ПРЕАМБУЛА

Дані «Правила добровільного страхування відповідальності власника водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника» (далі Правила) розроблені у відповідності до законодавства України і регулюють правовідносини між суб'єктами Договору страхування при його укладанні та в період його дії.

В цілях даних Правил і Договору (ів) страхування, який (і) буде укладений на їх підставі використовуються наступні терміни:

Вантаж	будь-які предмети і товари, включаючи предмети, що використовуються для упаковки чи зберігання товарів, у відношенні яких судновласник укладає договір перевезення, за виключенням контейнерів і іншого обладнання, що належить судновласнику чи орендоване ним, а також живих тварин
Вигодонабувач	юридична або фізична особа, визначена Страхувальником в Договорі страхування, яка має право на отримання страхового відшкодування у випадку настання страхової події.
Власник судна	суб'єкт права власності або особа, яка здійснює відносно закріпленого за нею судна права, до яких застосовуються правила про право власності
Водний транспортний засіб (водний ТЗ, судно)	самохідна чи несамохідна плавуча споруда, що використовується для: 1. перевезення пасажирів, вантажу, багажу чи пошти, для рибного чи іншого морського промислу, видобування корисних копалин, рятування суден, що потерпають від лиха на морі, буксирування інших суден та інших плавучих об'єктів, проведення гідротехнічних робіт чи підйому затонулого в морі майна; 2. для несення спеціальної служби (охорони промислів, санітарної чи карантинної служби тощо); 3. для наукових, учбових та культурних цілей; 4. для спорту та відпочинку; 5. для інших цілей.
Договір страхування	письмова угода (правочин) між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені Договором строки та виконувати інші умови Договору
Додаткові витрати	зроблені витрати в цілях запобігання, зменшення збитку, якщо такі витрати були необхідні або були проведені для виконання вказівок Страховика, відшкодовуються Страховиком, навіть якщо відповідні міри виявилися безуспішними.
Забезпечене судно	водний транспортний засіб у відношенні якого укладений Договір страхування відповідальності
Заява на укладання Договору страхування	документ, встановленої Страховиком форми, який заповнюється та підписується Страхувальником і висловлює його бажання укласти Договір страхування та являється невід'ємною частиною Договору страхування після його укладання.

Збиток(школа)	втрати, яких зазнала третя особа в результаті настання страхового випадку, передбаченого Договором страхування
Експлуатант (Судновласник)	особа, що експлуатує судно від свого імені, незалежно від того, чи є вона власником судна чи використовує його на іншій законній підставі
Компетентні органи	офіційні органи, до компетенції яких належить ліквідація наслідків події, що має ознаки страхового випадку, розслідування причин її виникнення, винесення офіційних роз'яснень з питань, що мають відношення до події та висновки яких згідно законодавства є необхідними і достатніми доказами для визначення події страховим випадком
Об'єм страхового покриття	страхові ризики і додаткові умови, визначені сторонами при укладанні Договору страхування
Претензія	вимога, заявлена Страхувальнику третіми особами, чий майновим інтересам нанесена шкода в результаті експлуатації Страхувальником забезпеченого судна.
Пасажир	будь-яка особа, перевезення якої здійснюється за договором морського чи річного перевезення.
Період страхування	строк, на який укладено Договір страхування .
Правила страхування	це документ, який розроблено Страховиком для даного виду страхування та зареєстровано в Уповноваженому органі та який містить умови страхування відповідальності власника/експлуатанта водного транспортного засобу (включаючи відповідальність перевізника).
Страхування цивільної відповідальності власника /експлуатанта водного транспорту за нанесення шкоди	комплекс відносин по захисту майнових інтересів Страхувальника, який виникає внаслідок нанесення шкоди життю, здоров'ю, майновим інтересам третіх осіб, а також навколишньому середовищу в процесі експлуатації морських та річкових суден чи інших плавучих засобів.
Страхова сума (Ліміт відповідальності Страховика)	сума, визначена Договором страхування, в межах якої Страховик бере на себе зобов'язання відшкодувати Страхувальнику збитки, понесені ним в результаті настання страхового випадку.
Страховик	Приватне акціонерне товариство страхова компанія «Раритет» - юридична особа, яка створена у встановленому законодавством порядку, та яка отримала у встановленому порядку ліцензію на здійснення страхової діяльності.
Страхувальник	юридична особа або дієздатна фізична особа (суб'єкт підприємницької діяльності), яка уклала зі Страховиком Договір страхування.
Страховий випадок	подія, передбачена договором страхування, яка відбулася протягом строку дії Договору страхування, і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування.
Страхове відшкодування	грошова сума, яка виплачується Страховиком в межах страхової суми за Договором добровільного страхування відповідальності власника водного ТЗ при настанні страхового випадку.
Страховий ризик	передбачена подія, яка має ознаки ймовірності та випадковості настання, на випадок настання якої проводиться

	страхування відповідальності
Субліміт	страхова сума, в межах якої Страховик зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування за окремим, спеціально визначеним страховим ризиком, або окремим страховим випадком, або визначеним типом витрат внаслідок страхового випадку
Треті особи (потерпілі)	юридичні та фізичні особи, життю, здоров'ю чи майновим інтересам яких завдана шкода в результаті настання страхового випадку, передбаченого Договором страхування, укладеним на підставі цих Правил, цивільну відповідальність за нанесення якої несе Страхувальник.
Франшиза	частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування
Член екіпажа (моряк)	будь-яка особа, включаючи капітана судна, що проходить службу на судні і займає посаду у відповідності до штатного розкладу, або працює на судні у відповідності з умовами колективного договору, трудового договору чи іншої угоди (правочину) і знаходиться на борту судна чи зовні і яку внесено до судової ролі в установленому порядку.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. За Договором страхування, укладеним на підставі цих Правил, Страховик, за умови оплати Страхувальником страхового платежу надає страховий захист майновим інтересам Страхувальника на випадок виникнення його цивільної відповідальності щодо відшкодування нанесеної ним шкоди життю, здоров'ю, майновим інтересам третіх осіб, включаючи відповідальність перевізника за втрату (загибель) чи пошкодження прийнятого для перевезення вантажу (багажу), а також навколишньому природному середовищу внаслідок експлуатації водних транспортних засобів, по відношенню до яких застрахована відповідальність Страхувальника (далі Забезпечених суден).

2.2. Дійсні Правила є невід'ємною частиною Договору страхування відповідальності Судновласників, укладеного між суб'єктами страхування.

3. СУБ'ЄКТИ СТРАХУВАННЯ

3.1. За дійсними Правилами суб'єктами страхування визнаються Страхувальник, Страховик, Особа, чия відповідальність застрахована та Треті особи.

3.2. **Страхувальником** може бути юридична особа (незалежно від організаційно-правової форми) або дієздатна фізична особа (громадяни України, іноземні громадяни), яка зазначена у Договорі страхування і яка є власником (користувачем, орендарем) водного транспортного засобу і здійснює перевезення вантажів (багажу) або фізичних осіб (пасажирів) за допомогою цих транспортних засобів згідно з отриманими офіційними дозволами на здійснення таких перевезень, або на іншій законній підставі (згідно з рішенням відповідного державного органу, тощо) та уклала із Страховиком Договір страхування.

3.3. **Страховиком** є Приватне акціонерне товариство страхова компанія «Раритет», що укладає Договори страхування на підставі цих Правил зі Страхувальниками.

3.4. **Третіми особами (Потерпілими)** в розумінні цих Правил вважаються будь-які юридичні та фізичні особи, майну, життю та здоров'ю яких може бути завдано шкоду (збиток), внаслідок використання забезпеченого судна.

3.5. Згідно Договору добровільного страхування відповідальності власника водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника), може бути застраховано ризик відповідальності самого Страхувальника або іншої особи, на яку така відповідальність може бути покладена. Така особа повинна бути вказана в Договорі страхування в якості **Особи, цивільна відповідальність якої застрахована.**

У випадку, коли за Договором страхування застрахована цивільна відповідальність особи, іншої ніж Страхувальник, останній має право в будь-який час до настання страхового випадку замінити цю особу іншою, за письмовою згодою Страховика.

4. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

4.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з відшкодуванням шкоди, заподіяної Страхувальником або іншою особою, цивільна відповідальність якої застрахована, життю, здоров'ю, працездатності, майну Третіх осіб, включаючи власників вантажу та багажу (вантажобагажу), під час експлуатації водного транспортного засобу та здійснення перевезень чи транспортного експедирування.

4.2. Договір страхування, укладений з Страхувальником - юридичною особою як Перевізником, може розповсюджуватись на всіх осіб, що виконують перевезення Забезпеченими водними транспортними засобами за дорученням Страхувальника та мають на це законне право. У випадку страхування цивільної відповідальності працівників Страхувальника як Перевізника, особи, цивільна відповідальність яких застрахована повинні бути зазначені в Договорі страхування.

4.3. Цими Правилами передбачено обов'язок Страховика за встановлену Договором страхування плату (страховий внесок, страховий платіж, страхову премію) здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов Договору страхування Третій особі або її спадкоємцю (спадкоємцям) за шкоду, яка була заподіяна життю, здоров'ю і працездатності та/або майну цієї третьої особи особою, цивільна відповідальність якої застрахована, внаслідок морської події (аварії), під час експлуатації вказаного в Договорі страхування водного транспортного засобу.

5. СТРАХОВІ РИЗИКИ І СТРАХОВІ ВИПАДКИ

5.1. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

5.2. Страховий випадок - подія, передбачена Договором страхування, яка відбулась і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику, або Потерпілій особі.

5.2.1. Страховим випадком є раптова, непередбачувана та неочікувана (неупереджена) Страхувальником та Потерпілою особою (особами) подія, яка відбулась під час дії Договору страхування, внаслідок експлуатації (користування) Страхувальником Забезпеченого судна, в тому числі і для перевезення, наслідком якої стало спричинення шкоди життю, здоров'ю або майну Потерпілих осіб (третіх осіб), навколишньому природному середовищу і з настанням якої виникає цивільно-правова відповідальність Страхувальника щодо відшкодування цієї шкоди.

5.3. Страховик несе страхову відповідальність, якщо випадок, який став причиною заподіяння шкоди життю, здоров'ю або майну Потерпілих осіб або навколишньому природному середовищу стався внаслідок використання Забезпеченого судна, з таких причин:

5.3.1. Непередбаченого аварійного випадку із Забезпеченим судном (аварія, зіткнення з плавучими і нерухомими предметами, посадка на міліну тощо);

5.3.2. Аварії двигунів, рульового, навігаційного та іншого обладнання, встановленого на цьому судні, яке забезпечує технічну і технологічну функціональність цього транспортного засобу;

5.3.3. Протиправних дій третіх осіб (крадіжка, грабїж, розбїй тощо) відносно Забезпеченого водного ТЗ, відносно осіб, що виконують керування ним, та (або) пасажирів, вантажу, багажу, виконання перевезення, тощо);

5.3.4. Стихійних явищ (удару блискавки, бурі, землетрусу, виверження вулкану, падіння метеориту, урагану, цунамі, урагану, шторму, тощо), при наявності ліцензії на страхування вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ;

5.3.5. Порушення строків прибуття пасажирів в кінцевий або інший визначений Договором перевезення пункт маршруту перевезення і строків доставки вантажу (багажу), за які Перевізник (Страхувальник, Особа, відповідальність якої застрахована) несе

відповідальність згідно із законодавством України;

5.3.6. Невиконання Перевізником вимог та інструкцій вантажовідправника, або неправильного оформлення Перевізником документів щодо вантажу (багажу), що прийнятий до перевезення, видачі вантажу (багажу) особі, що не має на це відповідних повноважень згідно з вимогами чинного законодавства, при наявності ліцензії на страхування вантажів та багажу (вантажобагажу).

5.4. Відповідальність Страховика по кожному перевезенню вантажу, пасажирів і багажу починається з моменту завантаження вантажу Перевізником для перевезення, здачі багажу і посадки пасажирів на борт водного транспорту в початковому пункті відправлення (при умові сплати Страхувальником страхового платежу по Договору страхування), і продовжується протягом часу перевезення за встановленим договором перевезення (пасажирським квитком) маршрутом, включаючи пункти перевантажень, перевалок і зупинки в пунктах перевантажень і перевалок, і закінчується в момент доставки вантажу до пункту розвантаження/вивантаження вантажу, вказаному у договорі та після висадки пасажирів із забезпеченого судна та отримання ними багажу в пункті призначення.

5.5. Страховиком відшкодовуються понесені Страхувальником необхідні та доцільні витрати по рятуванню життя і майна потерпілих внаслідок страхового випадку осіб, або витрат по зменшенню збитку, спричиненого страховим випадком, а також, якщо це обумовлено умовами Договору страхування, витрати по веденню судових справ стосовно страхових випадків, якщо інше не передбачене Договором страхування.

5.6. Відповідно до цих Правил, Договір страхування укладається за однією, або комплексом наступних умов:

5.6.1. «Відповідальність за загибель, пошкодження або нестачу вантажу, прийнятого до перевезення».

По Договору страхування, укладеному за цими умовами, відшкодовуються:

а) збитки Страхувальника, пов'язані з втратою, нестачею або пошкодженням вантажу, які виникли внаслідок настання наступних подій: стихійні лиха (ураган, шторм, буря, землетрус і т.п.), пожежа, вибух, аварія машин і обладнання судна, зіткнення з нерухомими або плавучими предметами, іншими судами;

б) додаткові витрати Страхувальника, пов'язані з перевезенням вантажу, а саме:

- з розвантаженням або видаленням пошкодженого вантажу;

- з неотриманням або несвоєчасним прийняттям вантажу з вини Вантажоодержувача в порту розвантаження або в іншому місці його доставки, якщо це обумовлене Договором страхування;

в) витрати Страхувальника, пов'язані з перевезенням вантажу на судні, іншому ніж визначене в Договорі страхування, в тому випадку, якщо відповідальність виникає на основі наскрізного (перевантажувального) коносаменту або іншого договору, який передбачає, що перевезення буде виконуватися виключно на Забезпеченому судні, але виконання умов, передбачених у коносаменті або іншому договорі, щодо перевезення вантажу на забезпеченому судні не залежить від волі Страхувальника (Перевізника).

5.6.2. «Відповідальність за майно на судні».

По Договору страхування, укладеному на цих умовах, відшкодуванню підлягають витрати Страхувальника, пов'язані з загибеллю або пошкодженням контейнерів, обладнання, палива або іншого майна, що знаходилося або знаходиться на Забезпеченому судні та які виникли внаслідок стихійних лих (бурі, урагану, шторму, землетрусу, тощо), пожежі, вибуху, аварії машин і обладнання судна, зіткнення з нерухомими або плавучими предметами та судами у випадку, якщо таке майно:

- не є особистими речами пасажирів, членів команди та інших фізичних осіб;

- не пов'язане з відповідальністю по вантажу (пункт 5.6.1. цих Правил);

- не є частиною самого Забезпеченого судна.

5.6.3. «Відповідальність за зіткнення судна з іншими судами».

За Договором страхування, укладеному на цих умовах, відшкодуванню підлягають збитки Страхувальника, які він зобов'язаний сплатити, або яких зазнав у разі відшкодування

власникам інших суден, внаслідок зіткнення Забезпеченого судна з іншими судами, яке сталося внаслідок стихійних лих (бурі, урагану, шторму, землетрусу, тощо), аварії машин і обладнання судна.

Крім того, відшкодуванню підлягають витрати, пов'язані із зіткненням суден і мають відношення:

- а) до вилучення майна, що затонуло;
- б) до пошкодження будь-якого майна, крім суден і майна на них;
- в) до пошкодження вантажу чи іншого майна на Забезпеченому судні, внесків по загальній аварії або витрат по рятуванню, які понесли власники цього вантажу або майна;
- г) до смерті, травмування чи захворювання третіх осіб;
- д) до забруднення будь-якого майна, крім суден з якими зіткнулося Забезпечене судно, або майна на них.

При цьому, у випадку зіткнення суден, що належать одному Страхувальнику, він буде мати право на отримання від Страховика страхового відшкодування, а Страховик буде мати такі ж права, які б він мав у випадку, якщо судна належали б різним власникам.

Суми збитків, які виникли по цьому страховому випадку і які відшкодовуються за Договором страхування водного транспортного засобу (морське КАСКО) ні в якому разі не відшкодовуються по Договору страхування, укладеному за цими Правилами, крім випадків, коли Договір страхування КАСКО не повністю відшкодує збитки, які виникли. В цьому разі відшкодовується лише різниця між максимальною страховою сумою за Договором страхування водного транспортного засобу та реально понесеними збитками.

5.6.4. «Відповідальність за пошкодження плавучих та нерухомих предметів».

За Договором страхування, укладеному на цих умовах, відшкодуванню підлягають збитки Страхувальника, які він зобов'язаний сплатити, або яких він зазнав внаслідок відшкодування збитків завданих третім особам внаслідок пошкодження Забезпеченим судном будь-якого плавучого, нерухомого або іншого об'єкту, що не є судном, якщо пошкодження сталося внаслідок стихійних лих (бурі, урагану, шторму, землетрусу, тощо), аварії машин і обладнання судна.

При цьому, якщо пошкоджений Забезпеченим судном об'єкт повністю або частково належить Страхувальнику, останній буде мати такі ж права на отримання страхового відшкодування від Страховика, які б він мав у випадку, якщо такий об'єкт повністю або частково належав би третім особам.

5.6.5. «Відповідальність по Договорах буксирування».

За Договором страхування, укладеному на цих умовах, відшкодуванню підлягають збитки Страхувальника, які виникли в зв'язку з Договором буксирування Забезпеченого судна і, що сталися внаслідок стихійних лих (бурі, урагану, шторму, землетрусу, тощо), аварії машин і обладнання судна, пожежі при буксируванні:

- а) Забезпеченого судна з метою заходу або виходу його із порту або пересування в його межах в звичайних умовах плавання;
- б) Забезпечених суден, для яких нормальною практикою є їх пересування із порту або з одного місця в інше на буксирі;
- в) інших суден за допомогою Забезпеченого судна, однак тільки у випадку, коли умови такого буксирування попередньо узгоджені з Страховиком.

5.6.6. «Відповідальність за вилучення майна, що затонуло внаслідок корабельної аварії».

За Договором страхування, укладеному на цих умовах, відшкодуванню підлягають збитки, які сталися внаслідок стихійних лих (бурі, урагану, шторму, землетрусу, тощо), аварії машин і обладнання судна, пожежі, вибуху, зіткнення з іншими судами або з плавучими і нерухомими предметами, і пов'язані:

- а) з підняттям, вилученням, знищенням, освітлюванням або позначанням залишків Забезпеченого судна, якщо застосування таких заходів є обов'язковим згідно із законом, або Страхувальник зобов'язаний відшкодувати такі витрати;

б) з підняттям, вилученням або знищенням майна, яке перевозилося на Забезпеченому судні (крім нафтопродуктів або інших забруднюючих речовин), якщо такі заходи є обов'язковими згідно з законом, або Страхувальник зобов'язаний відшкодувати такі витрати;

в) з відповідальністю Страхувальника, яка виникає внаслідок вимушеного пересування залишків Забезпеченого судна, або внаслідок невиконання заходів по вилученню, знищенню, освітлюванню, або позначенню таких залишків, включаючи відповідальність, що виникає внаслідок скидання або витоку з цих залишків нафти або інших забруднюючих речовин.

При цьому із суми претензії, яка заявлена згідно з умовами пункту 5.6.6.(а) цих Правил, відраховується вартість майна, рівно як і вартість самих залишків майна (придатних для використання або реалізації), а страхове відшкодування обмежується розміром отриманої різниці, якщо остання має місце.

5.6.7. «Відповідальність за збиток, спричинений забрудненням вод, а також будь-якого майна в цих водах, внаслідок витоку з судна або скиду з нього нафти чи інших речовин, шкідливих для здоров'я людей або живих ресурсів моря».

За Договором страхування, укладеному на цих умовах, відшкодуванню підлягають збитки, які сталися внаслідок наступних страхових випадків: стихійних лих (бурі, урагану, шторму, землетрусу, тощо), аварії машин і обладнання судна, пожежі, вибуху, зіткнення з іншими судами або з плавучими і нерухомими предметами, посадка на мілину, та виявлені:

а) у витратах, яких зазнав Страхувальник в рахунок спричиненого збитку, а також в витратах, які Страхувальник буде мати згідно з національним законодавством і з Міжнародними конвенціями і угодами;

б) у витратах, що розумно зроблені Страхувальником виключно в цілях запобігання і попередження забруднення.

5.6.8. «Відповідальність за збиток, спричинений фізичним особам (крім членів екіпажу Забезпеченого судна)».

За Договором страхування, укладеному на цих умовах, відшкодуванню підлягають збитки, які сталися внаслідок стихійних лих (бурі, урагану, шторму, землетрусу, тощо), аварії машин і обладнання судна, пожежі, вибуху, зіткнення з іншими судами або з плавучими і нерухомими предметами, посадки на мілину, що сталися в процесі експлуатації Забезпеченого судна та виражені:

а) у виплаті компенсацій Страхувальником у разі смерті, інвалідності або втрати працездатності (шкода життю і здоров'ю) Потерпілої особи;

б) у витратах пасажирів Забезпеченого судна, які спричинені внаслідок нещасного випадку, аварії, включаючи витрати по транспортуванню пасажирів до місця призначення або поверненню в порт відправлення;

в) у збитках, понесених пасажирами Забезпеченого судна, внаслідок загибелі, або пошкодження в результаті страхового випадку їх особистого багажу (реальний збиток).

5.6.9. «Відповідальність за понесення витрат внаслідок втрати працездатності, отримання інвалідності або смерті члена екіпажу».

За Договором страхування, укладеному на цих умовах, відшкодуванню підлягають витрати Страхувальника у вигляді виплати компенсацій членам екіпажу або їх спадкоємцям у разі смерті, отримання інвалідності або втрати працездатності, внаслідок настання таких подій: стихійних лих (бурі, урагану, шторму, землетрусу, тощо), аварії машин і обладнання судна, пожежі, вибуху, зіткнення з іншими судами або з плавучими і нерухомими предметами, посадки на мілину, незалежно від сум, належних по соціальному страхуванню.

5.7. Відшкодуванню за цими Правилами можуть підлягати доцільні та розумні витрати судновласника, спрямовані на зменшення розміру претензії або відхилення претензії, захист інтересів судновласника по страхових випадках.

5.8. За Додатковою угодою (правочином) між Страховиком і Страхувальником та при сплаті додаткового страхового платежу Страхувальник може отримати страховий захист від наступних страхових ризиків:

5.8.1. «Відповідальності Страхувальника, що виникає внаслідок військових дій та їх наслідків та громадянської війни» (військовий ризик).

Таке страхування діє тільки в мирний час, або в умовах обмежених військових конфліктів.

5.8.2. «Відповідальність буксиру або іншого судна – рятівника».

Відшкодуванню підлягають збитки і витрати, що сталися під час рятувальних операцій. Під цими збитками і витратами розуміються такі збитки і витрати, яких можна було б уникнути, якщо б Страхувальник не проводив рятувальну операцію.

5.8.3. «Відповідальність за відхилення забезпеченого судна від передбаченого маршруту (курсу, шляху)».

Відшкодуванню підлягають витрати, які настали в зв'язку з відхиленням від передбаченого маршруту для транспортування хворого в найближчий порт, дні очікування прибуття його заміни, для висадки на берег біженців або безквиткових пасажирів, а також у зв'язку із рятуванням на морі людей, суден і вантажів. У відшкодування включається також витрати пов'язані із вартістю помешкання, обов'язкового страхування, заробітної плати екіпажу, портового збору.

5.8.4. «Відповідальність за витрати по пред'явленню зустрічних претензій третім особам» (правозахисне страхування).

Відшкодуванню підлягають витрати і збитки Страхувальника, пов'язані з пред'явленням зустрічних претензій, позовів і веденням справ в судах (господарських судах), якщо такі претензії і позови заявляються Страхувальником третім особам, на яких може бути покладена відповідальність за збитки та витрати, що відшкодовуються на умовах цього пункту, в тому числі:

- стивідорським компаніям;
- власникам берегових та плавучих споруд;
- власникам суден, з якими зіткнулося застраховане судно;
- власникам вантажів, в результаті перевезення яких сталося пошкодження інших вантажів.

5.8.5. «Відповідальність за порушення Договору перевезення вантажів».

Відшкодуванню підлягають витрати і збитки, які сталися внаслідок порушення Страхувальником Договору перевезення вантажу, якщо в результаті такого порушення перевізник може бути позбавлений права посилатися на виключні застереження, які включено до коносаменту або будь-якого іншого документу, застосовуваного для цього перевезення, в тому числі внаслідок перевезення вантажу на палубі згідно з трюмними коносаменентами та тільки у разі коли у нього не було іншої можливості ніж перевозити вантаж на палубі.

6. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

6.1. Не відноситься до страхового випадку подія, що відбулась внаслідок вчинення Страхувальником (капітаном, штурманом) навмисних або неправомірних дій, що призвели до настання страхового випадку;

6.2. При страхуванні на умовах:

6.2.1. **«Відповідальність за загибель, пошкодження або нестачу вантажу, прийнятого до перевезення»** не відшкодовуються збитки і витрати Страхувальника, які виникли внаслідок:

- вивантаження вантажу в порту або місці, яке не обумовлене а Договорі перевезення;
- видачі вантажу, що перевозився без пред'явлення особою, що приймає вантаж відповідних документів, що підтверджують її право на отримання вантажу;
- видачі вантажу особі, яка не є одержувачем вантажу згідно відповідних документів на перевезення;
- видачі коносаменту або іншого документу на перевезення, який містить свідомо неправдиві відомості;
- неприбуття забезпеченого судна в порт навантаження, або прибуття його з запізненням, або неможливості навантаження визначеного вантажу або вантажів на Забезпечене судно;

- вивантаження вантажу без пред'явлення оригіналу коносаменту або подібного йому товаророзподільчого документу, якщо цей оригінал не перевозився на самому судні протягом частини або всього часу перевезення визначеного вантажу на цьому судні;

- перевезення монет, злитків, коштовних або рідкісних металів або каміння, платіжних засобів, облігацій, або інших цінних паперів.

6.2.2. «Відповідальність за вилучення майна, що затонуло внаслідок корабельної аварії» страхове відшкодування не сплачується, якщо Страхувальник без відома Страховика передасть свій майновий інтерес на залишки судна до того часу, як будуть зроблені заходи по підйому, вилученню, знищенню, освітлюванню або позначенню залишків, або до того часу, як буде мати місце сам випадок, внаслідок якого виникають відповідальність і витрати, перераховані вище.

6.2.3. «Відповідальність за збиток, спричинений фізичним особам (крім членів команди визначеного судна)» не підлягає відшкодуванню збиток, пов'язаний з втратою або пошкодженням грошових знаків, чеків, банківських документів, дорогоцінних та рідкісних металів, каміння, цінних та рідкісних речей, предметів мистецтва і антикваріату.

6.3. Не підлягають відшкодуванню згідно з цими Правилами збитки всіх видів, що виникли внаслідок:

6.3.1. Наміру Страхувальника (представників Страхувальника, Особи, відповідальність якої застрахована, чи Потерпілої особи), а також порушення ким-небудь з них встановлених компетентними органами правил і норм експлуатації засобів водного транспорту, протипожежного захисту, зберігання горючих (легкозаймистих) або вибухових речовин і матеріалів.

Капітан і члени екіпажу визначеного в Договорі страхування судна не визнаються за цими Правилами представниками Страхувальника.

У випадках, передбачених законодавством, Страховик може бути звільнений від сплати страхового відшкодування при настанні страхового випадку в разі грубої необережності Страхувальника (Потерпілої особи);

6.3.2. Якщо Страхувальнику або його представнику було відомо про не морехідність судна до виходу судна у плавання, якщо тільки не морехідний стан не був викликаний прихованими недоліками;

6.3.3. Завдані внаслідок ветхості судна і його приладдя, їх зношеності від часу або звичайного користування;

6.3.3. Військових дій, а також маневрів або інших військових заходів;

6.3.4. Громадянської війни, народних заворушень різного роду та страйків;

6.3.5. Полонення, захвату, арешту або затримання в результаті військових дій, страйків, піратства, тощо;

6.3.6. Дії мін, торпед, бомб, ракет, снарядів, вибухових речовин або інших засобів війни (за виключенням витрат і/або збитків, які виникли виключно внаслідок перевезення вказаних предметів в якості вантажів на визначеному судні);

6.3.7. Актів саботажу або терористичних актів, які виконані по політичним мотивам;

6.3.8. Учасності Забезпеченого судна в контрабандних або інших протиправних операціях (перевезення наркотичних речовин, нелегалів, зброї і тощо);

6.3.9. Спроби виконати дії, що вказані в пунктах 6.3.1., 6.3.2. та 6.3.8. цих Правил;

6.3.10. Ядерного вибуху, впливу радіації або радіоактивного забруднення, транспортування на судні радіоактивних та інших небезпечних матеріалів та речовин;

6.3.11. Використання неспеціалізованого судна в якості: рятівного, бурового, днопоглиблювального, тощо;

6.3.12. Подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування;

6.3.13. Не усунення Страхувальником протягом узгодженого зі Страховиком строку обставин, які помітно підвищують ступінь ризику, про необхідність ліквідації яких відповідно з загальноприйнятими нормами Страховик повідомляв Страхувальника;

6.3.14. Експлуатації судна в цілях і умовах, що не передбачені його призначенням, і/або не вказаних в Договорі страхування, а також не передбачених його льодовим класом;

6.3.15. Використанням судна поза узгодженого в Договорі страхування району експлуатації, якщо тільки це не викликано дією непереборної сили;

6.3.16. Перевезення більшої кількості пасажирів і ваги вантажу, ніж це передбачено нормами технічної експлуатації;

6.3.17. Шкоди, яка причинена в результаті експлуатації судна (зокрема, Страхувальника - юридичної особи, який є Власником) після прийняття судом рішення про призупинення або припинення Страхувальником відповідної діяльності;

6.3.18. Природних властивостей вантажів (хімічних змін, внутрішнього псування, усушки, плісняви, втрати якості і т.п.) з причини дії температури, повітря, псування черв'яками, гризунами, комахами, інших причин без зовнішнього внутрішнього пошкодження вантажу, якщо Перевізником (Страхувальником) не порушені умови транспортування і зберігання вантажу.

6.4. Страхувий захист розповсюджується на страхові випадки, які настали в період дії Договору. Якщо страховий випадок, який настав в період дії Договору страхування, стався з причин, які були або почали діяти до дати початку дії Договору страхування, відшкодування підлягає виплаті лише в тому разі, якщо Страхувальнику нічого не було відомо про причини, які привели до цього страхового випадку.

6.5. Договором страхування можуть бути передбачені інші виключення із страхових випадків і обмеження страхування, що не суперечать законодавству України.

6.6. Включення в Договір страхування додатково деяких ризиків, передбачених у цьому Розділі Правил, можливо шляхом укладання Додаткових угод до Договору страхування із внесенням додаткового страхового платежу, розрахованого з урахуванням внесених змін.

7. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА

7.1. Страхова сума - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку. Розмір страхової суми встановлюється за згодою сторін при укладанні Договору страхування.

7.2. При укладанні Договору страхування за згодою між Страховиком та Страхувальником може бути встановлений:

7.2.1. **Окремий індивідуальний ліміт відповідальності** – максимальна страхова сума, в межах якої Страховик несе відповідальність перед кожною Потерпілою особою, та в межах якої здійснюється страхове відшкодування при настанні окремого страхового випадку, стосовно якого діє страховий захист;

7.2.2. **Загальний ліміт відповідальності по одному страховому випадку** – максимальна страхова сума, в межах якої Страховик несе відповідальність перед всіма Потерпілими особами (в межах індивідуального ліміту відповідальності, якщо такий встановлено) при настанні окремого (одного) страхового випадку, стосовно якого діє страховий захист.

7.2.3. **Індивідуальний річний агрегатний ліміт відповідальності Страховика** – максимальна страхова сума, в межах якої Страховик несе відповідальність перед кожною Потерпілою особою та в межах якої здійснюється страхове відшкодування при настанні будь-яких страхових випадків, стосовно яких діє страховий захист протягом всього строку дії Договору страхування.

7.2.4. **Загальний річний агрегатний ліміт відповідальності Страховика** – максимальна страхова сума, в межах якої Страховик несе відповідальність перед усіма Потерпілими особами (в межах індивідуального річного агрегатного ліміту відповідальності Страховика) та в межах якої здійснюється страхове відшкодування при настанні всіх (будь-яких) страхових випадків, стосовно яких діє страховий захист для всіх Потерпілих осіб.

Загальний річний агрегатний ліміт відповідальності Страховика згідно даних Правил є **максимальна страхова сума**, в межах якої Страховик може сплатити, у вигляді страхового відшкодування, всім Потерпілим особам при настанні всіх страхових випадків протягом дії Договору страхування.

7.3. Також за згодою сторін в Договорі страхування можуть бути встановлені:

7.3.1. Субліміт відповідальності за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю окремої Потерпілої особи при настанні окремого страхового випадку;

7.3.2. Субліміт відповідальності за заподіяння шкоди майну окремої Потерпілої особи при настанні окремого страхового випадку, стосовно якого діє страховий захист.

7.3.3. Субліміт відповідальності за загибель, втрату чи пошкодження вантажу, прийнятого до перевезення. При цьому страхова сума за Договором страхування, який передбачає страхування відповідальності за вантаж, встановлюється Страхувальником, але не вище вартості вантажу, зазначеної в супроводжувальних документах (коносаментів).

7.4. При встановленні розміру страхової суми Страховик та Страхувальник керуються розміром тоннажу (брутто-місткості), середньостатистичними даними морських та річкових випадків з урахуванням географії плавання, розмірами заподіяного збитку, характеристик судна, в тому числі пасажиромісткості.

7.4.1. Кількість застрахованих пасажирських місць на Забезпеченому судні визначається технічними характеристиками типової (базової) марки судна.

7.5. В період дії Договору страхування Страхувальник має право збільшити ліміти відповідальності за видами відповідальності в зв'язку з підвищенням ступеня ризику або відновленням розміру ліміту відповідальності після виплати страхового відшкодування.

7.6. В період дії Договору страхування Страхувальник також може збільшити за згодою зі Страховиком страхову суму або межі відповідальності по кожному страховому випадку, шляхом укладення нового Договору на умовах цих Правил, або шляхом укладення додаткових угод до діючого Договору страхування, що підписуються Страховиком і Страхувальником, та які є невід'ємною частиною Договору страхування. При збільшенні розміру страхової суми величина додаткового страхового платежу розраховується на умовах, зазначених Договором страхування.

7.7. Виплати сум страхового відшкодування ні при яких умовах не можуть перевищувати розмір встановленої Договором страхування страхової суми або межі сублімітів відповідальності, встановлених за п.7.2.1.-7.2.4. та п.7.3.1.-7.3.3. цих Правил.

7.8. В Договорі страхування може бути передбачена франшиза (умовна чи безумовна) - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно умов Договору страхування. Франшиза визначається за згодою сторін у відсотках від страхової суми, або в абсолютному розмірі.

7.8.1. В разі умовної франшизи Страховик звільняється від відповідальності за збиток, якщо його розмір не перевищує розмір франшизи.

7.8.2. В разі безумовної франшизи відповідальність Страховика визначається розміром збитку за відрахуванням франшизи.

7.9. Франшиза встановлюється по кожному страховому випадку. Якщо протягом дії Договору страхування настає декілька страхових випадків, то франшиза відраховується по кожному з них.

8. СТРАХОВІ ТАРИФИ, СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ

8.1. Страховий платіж (страхова премія, страховий внесок) плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно умов Договору страхування.

8.2. Страховий тариф - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

8.3. Конкретний розмір страхового тарифу при страхуванні відповідальності власників водного транспорту визначається з урахуванням типу судна, його класу, виробничого призначення, умов експлуатації, технічних характеристик суден, географії плавання, статистичних даних про аварійність, додаткової інформації, яка сприяє оцінюванню характеру страхового ризику та інших суттєвих в кожному конкретному випадку факторів. Розмір страхового платежу визначається на підставі базового страхового тарифу, що наведений у Додатку №1 до даних Правил.

8.4. У разі укладання Договору страхування строком менше одного року страховий платіж складає частину від суми річного страхового платежу. При цьому страховий внесок за неповний місяць страхування сплачується як за повний:

Строк дії Договору страхування (в місяцях)										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Страховий платіж в % від річного страхового платежі										
30	35	45	50	55	65	70	80	85	90	95

8.5. При страхуванні на строк більше одного року страховий платіж за період страхування визначається як сума страхових платежів за кожний розрахунковий період страхування (рік, місяць) з урахуванням положень п. 8.4. цих Правил.

8.6. Страховик при визначенні розміру страхового платежу може використовувати підвищувальні та знижувальні коефіцієнти до базових річних тарифів наведених у Додатку №1 до цих Правил в залежності від різного роду факторів, які впливають на ймовірність настання страхового випадку.

8.7. При укладанні Договору страхування сторони узгоджують порядок сплати страхового платежу одноразово або в декілька термінів в порядку (згідно графіка), встановленому Договором страхування.

8.8. Страхувальники згідно з укладеними Договорами страхування мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник - нерезидент – у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством.

9. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

9.1. Договір страхування може бути укладений за згодою сторін на строк до одного року, на рік і більше одного року.

9.1.1. Цими Правилами також передбачається укладання Договору страхування на рейс чи разовий перегін судна.

9.2. Якщо Договором страхування не передбачено інше, зобов'язання Страховика за Договором виникають з 00 годин 00 хвилин дати, наступної за датою внесення страхового платежу (його першої частини) на поточний рахунок чи в касу Страховика.

9.2.1. При страхуванні на рейс відповідальність по зобов'язанням Страховика, за умови сплати страхового платежу, починається з моменту віддачі швартових або зняття з якоря в порту відправлення і закінчується в момент пришвартування або постановки на якір в порту призначення.

9.3. При внесенні страхового платежу частинами (розстрочка страхового платежу) Страховик несе зобов'язання по укладеному Договору страхування протягом періоду, за який сплачено частину страхового платежу.

9.3.1. При несплаті чергової частини страхового платежу незалежно від причин дія Договору страхування припиняється з 00 годин 00 хвилин дати, наступної за датою закінчення періоду, за який платіж сплачено.

9.4. Дія Договору страхування припиняється о 24 годині 00 хвилин дня, зазначеного в Договорі страхування як дата закінчення його дії, а також у випадках, передбачених Розділом 11 цих Правил.

9.5. Дія Договорів страхування розповсюджується на територію України, а також, за згодою Сторін, за її межі, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

10. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ТА ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

10.1. Договір страхування відповідальності власника/експлуатанта водного транспорту укладається на підставі письмової заяви Страхувальника в якій вказуються всі суттєві та відомі Страхувальнику обставини, які мають відношення до предмету Договору страхування та до оцінки ступеню страхового ризику.

10.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування

10.3. В Заяві повинні бути відображені повні відомості стосовно:

а) найменування та адреси Страхувальника, Експлуатанта, Власника Забезпеченого судна та Особи, чия відповідальність застрахована, за наявності останньої;

б) опис ТЗ (суден), а саме: тип судна, назва, рік збудування, прапор, клас реєстру, пасажиромісткість або вантажомісткість, валова місткість, тип та кількість двигунів, перелік обладнання, встановленого на судні;

в) планових та позапланових ремонтів судна;

г) наявності сертифікату;

д) даних про рівень підготовки екіпажу;

е) характеру та виду експлуатації, географії та інтенсивності плавання.

10.3.1. В Заяві повинні бути також визначені бажані умови страхування, а саме: страхові випадки, страхова сума (загальний ліміт відповідальності), субліміти, період страхування.

Для оформлення Договору страхування, Страховик може запросити у Страхувальника додаткові відомості та документи, що характеризують ступінь ризику.

10.4. При укладанні Договору страхування разом із Заявою та іншими необхідними документами Страхувальник повинен надати Страховику документи для ідентифікації Страхувальника:

10.4.1. Для фізичної особи – резидента України:

- копія паспорту (перша, друга сторінка і сторінка з зазначенням місця проживання);

- копія ідентифікаційного коду.

10.4.2. Для фізичної особи – нерезидента України:

- копія паспорту (сторінки із зазначенням П.І.Б., дати народження, серії та номеру паспорту, дати видачі та орган, що його видав, сторінка зі штампом, що підтверджує реєстрацію проживання чи тимчасового перебування). У разі відсутності штампів реєстрації необхідно взяти копію сторінки паспорту з відміткою митного органу про останню дату перетину кордону України.

10.4.3. Для фізичних осіб – приватних підприємців:

- копія паспорта (перша, друга сторінка і сторінка з зазначенням місця проживання);

- копія ідентифікаційного коду;

- копія свідоцтва про реєстрацію приватного підприємця.

10.4.4. Для юридичної особи – резидента України:

- копія свідоцтва про державну реєстрацію;

- копія першої сторінки Статуту;

- інформація щодо посадових осіб та їх повноважень (довіреність, наказ, інший документ, що дає право підпису Договору страхування);

- копія довідки про присвоєння ідентифікаційного коду згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України (ЄДРПОУ);

- копія довідки банку про відкриття поточного рахунку.

10.4.5. Для юридичної особи – нерезидента України:

- копія довідки банку про відкриття поточного рахунку;

- копія легалізованого витягу торговельного, банківського чи судового реєстру або засвідчене нотаріально реєстраційне посвідчення уповноваженого органу іноземної держави про реєстрацію відповідної юридичної особи.

Ідентифікація особи не є обов'язковою у разі здійснення фінансової операції особами, що були ідентифіковані раніше.

10.5. В разі страхування парку суден (флот, флотилія, караван та ін.) Страховик на підставі наданих Страхувальником документів, включаючи право установчі, складає опис об'єктів страхування за п.10.2. цих Правил із зазначенням їх вартості, який засвідчений підписом та скріплений печаткою Страхувальника.

10.6. Для укладання Договору страхування Страховик має право провести огляд судна, з'ясувати умови його утримання та експлуатації, а також експлуатаційної документації, а Страхувальник повинен надати йому цю можливість.

Страховик має право здійснювати огляд судна (суден) в будь-який час в період дії Договору страхування, попередньо погодивши зі Страхувальником час і місце проведення огляду.

10.7. При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про всі відомі Страхувальнику обставини, які мають суттєве значення для визначення імовірності настання страхового випадку, розміру можливих збитків в разі його настання.

10.7.1. Якщо після укладення Договору страхування було встановлено, що Страхувальник повідомив наперед неправдиві відомості про обставини, які мають важливі значення для визначення імовірності настання страхового випадку і обсяг можливих збитків у разі його настання, Страховик має право вимагати визнання Договору страхування недійсним та вжиття наслідків згідно з законодавством України, за винятком випадків, коли обставини, про які не повідомив Страхувальник, вже відпали.

10.8. Договір страхування укладається в письмовій формі в 2-х примірниках.

10.9. Факт укладання Договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (сертифікатом, полісом), що є формою Договору страхування.

10.10. Договір страхування укладається на строк, зазначений в Договорі як строк дії Договору страхування.

10.11. Розгляд питань про внесення змін чи доповнень до Договору страхування здійснюється на письмову вимогу будь-якої із Сторін протягом 3 (трьох) днів з дати отримання іншою Стороною такої вимоги.

10.11.1. Для внесення змін до Договору страхування укладається Додаткова угода (Адендум) яка містить нові умови страхування та є невід'ємною частиною Договору страхування з моменту, зазначеному в Адендумі.

10.12. Якщо сторони не досягли згоди про внесення змін і доповнень до Договору протягом строку, зазначеному в п. 10.11. цих Правил, Договір страхування вважається достроково припиненим з дотриманням вимог п. 11.4. та 11.5. цих Правил.

11. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

11.1. Дія договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

11.1.1. При закінченні строку дії Договору страхування - з 00 годин 00 хвилин дня, наступного за днем, що визначений як день закінчення.

11.1.2. При виконанні Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі - з дня остаточного розрахунку.

11.1.3. При несплаті Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором строки. При цьому Договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору.

11.1.4. Ліквідації Страхувальника – юридичної особи або смерті Страхувальника – громадянина чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23, 24 Закону України «Про страхування».

11.1.5. При ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України.

11.1.6. При прийнятті судового рішення про визнання Договору страхування недійсним - з дня підписання Договору страхування.

11.1.7. В інших випадках, передбачених законодавством України.

11.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

11.3. У випадку дострокового припинення Договору страхування, за вимогою хоча б однієї з Сторін, Договір припиняє свою дію з дня, наступного за днем, що вказаний в письмовому повідомленні про факт припинення. Про намір достроково припинити дію Договору Сторони зобов'язані письмово повідомити одна одну не пізніше як за 30 календарних днів до дати припинення його дії.

11.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених

при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

11.5. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика, Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

11.6. Якщо після укладання Договору страхування було встановлено, що Страхувальник повідомив наперед неправдиві відомості про обставини, які мають важливе значення для визначення імовірності настання страхового випадку і обсягу можливих збитків в разі його настання, Страховик має право вимагати визнання Договору страхування недійсним.

12. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

12.1. Страхувальник має право:

- 12.1.1. Ознайомитися з умовами та Правилами страхування;
- 12.1.2. Призначити особу для отримання страхового відшкодування (Вигодонабувача).
- 12.1.3. Замінювати Вигодонабувача до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування;
- 12.1.4. В будь-який час до моменту настання випадку, що має ознаки страхового, ініціювати внесення змін до Договору страхування у відповідності до Розділу 10 цих Правил.
- 12.1.5. На дострокове припинення Договору страхування згідно умов зазначених у Розділі 11 цих Правил.
- 12.1.6. На отримання дублікату Договору страхування у разі його втрати.
- 12.1.7. За додатковий страховий платіж відновити страхову суму, що залишилася після виплати страхового відшкодування до розмірів, зазначених при укладанні Договору страхування.
- 12.1.8. За згодою Страховика, при укладанні Договору страхування встановлювати граничні суми виплат страхового відшкодування у відповідності до визначених умов страхування за п.5.6. та встановлених сублімітів відшкодування у відповідності до п.7.2.1.-7.2.4. та п.7.3. цих Правил.
- 12.1.10. Під час дії Договору страхування змінювати страхову суму або субліміти відповідальності шляхом укладання нового Договору або додаткової угоди до вже існуючого Договору страхування на умовах цих Правил.

12.2. Страхувальник зобов'язаний:

- 12.2.1. Своєчасно вносити страхові платежі;
- 12.2.2. При укладанні Договору страхування надати інформацію Страховику про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;
- 12.2.3. У випадку зміни ступеня ризику протягом 3-х робочих днів повідомити про це в письмовій формі Страховика для прийняття останнім рішення про подальшу дію Договору страхування на попередніх умовах, внесення змін в Договір страхування, припинення дії Договору страхування.
Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші строки повідомлення;
- 12.2.4. Повідомити Страховика про інші діючі Договори страхування відповідальності щодо забезпеченого судна;
- 12.2.5. Вжити заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

12.2.6. Повідомити Страховика про настання страхового випадку протягом 48 годин, не враховуючі вихідні та святкові дні, коли йому стало відомо про настання випадку. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші строки повідомлення.

12.2.7. Виконувати законодавчі і нормативні правила безпеки виконання робіт, перевезення пасажирів та вантажів, протипожежної безпеки, експлуатації та обслуговування засобів водного транспорту.

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника, за згодою сторін.

12.3. Страховик має право:

12.3.1. Перевіряти подану Страхувальником інформацію, а також контролювати виконання Страхувальником умов Договору страхування.

12.3.2. В будь-який час в період дії Договору страхування проводити огляд забезпеченого судна, попередньо узгодивши зі Страхувальником всі умови проведення огляду;

12.3.3. У разі необхідності робити запити про відомості, що пов'язані із випадком, який за своїми ознаками може бути визнаний страховим до Компетентних органів, що володіють інформацією про обставини страхового випадку, а також, самостійно з'ясувати причини та обставини страхового випадку.

12.3.4. Запитувати у Страхувальника будь-яку інформацію та документи, що мають відношення до випадку.

12.3.5. Сприяти Страхувальнику у визначенні причин і розмірів збитку шляхом залучення від його імені сюрвеєрів, адвокатів, експертів та інших осіб для ведення справ.

12.3.6. Виступати від імені та за дорученням Страхувальника в судових або інших розглядах по предмету Договору страхування і визначених в ньому ТЗ (суден).

При цьому дії Страховика відповідно до пунктів 12.3.3.-12.3.6. цих Правил не розглядаються як визнання події Страховиком як страхового випадку та факт, що підтверджує його обов'язок сплатити страхове відшкодування.

12.3.7. Достроково припинити Договір страхування.

12.3.8. Відстрочити виплату страхового відшкодування у випадку якщо:

12.3.8.1. При наявності сумнівів в достовірності наданих документів, в причинах обґрунтування (законності) виплати страхового відшкодування відстрочити її до отримання підтвердження цих причин відповідними органами, але не більше ніж на 3 (три) місяці з дня отримання заяви на виплату страхового відшкодування.

12.3.8.2. Не повністю з'ясовано обставини страхового випадку, винуватців, розмір збитків, обставини, які підтверджують право третіх осіб на одержання відшкодування – до з'ясування таких обставин але на строк, що не перевищує 6 (шести) місяців.

12.3.8.3. У випадках, коли відносно Страхувальника або особи, відповідальність якої застрахована, порушено кримінальну справу по факту настання події, що має ознаки страхової - до одержання Страховиком вироку суду.

У випадку визнання події, що має ознаки страхової, такою, що настала та визначення суми збитків у судовому порядку – до одержання Страховиком рішення, вироку суду.

12.3.9. Відмовити у виплаті страхового відшкодування у відповідності до статті 15 цих Правил.

12.4. Страховик зобов'язаний:

12.4.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та цими Правилами страхування.

12.4.2. На протязі 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настанні страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування Страхувальнику.

12.4.3. При визнанні події страховим випадком здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений п.14.8.2. цих Правил строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування.

12.4.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

12.4.5. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що змінили (зменшили або збільшили) страховий ризик переукласти з ним Договір страхування, або внести до нього відповідні доповнення з урахуванням цих змін.

12.4.6. Не розголошувати відомості про Страхувальника, його майновий стан, за винятком випадків, передбачених законом;

12.4.7. Видавати на вимогу Страхувальника копію (дублікат) Договору страхування, страхових свідоцтв, сертифікатів, що підтверджують прийняття ризику на страхування, при його втраті.

13. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

13.1. При настанні страхового випадку, Страхувальник зобов'язаний але в будь-якому разі не пізніше ніж протягом 72 годин, не враховуючі вихідні та святкові дні, коли йому стало відомо про настання випадку, якщо інше не обумовлено в Договорі страхування повідомити про це Страховика або його представника, способом, який зазначений у Договорі страхування.

13.2. Страхувальник зобов'язаний вжити всіх розумних, доцільних та можливих заходів за обставин, що склалися, для зменшення можливих збитків.

Витрати по зменшенню збитків, які належать відшкодуванню Страховиком, якщо вони були необхідні або вчинені для виконання вказівок Страховика, повинні бути відшкодовані Страховиком, навіть якщо відповідні заходи виявилися невдалими, якщо Договором страхування не передбачене інше.

13.3. В разі настання випадку, який може бути визнаний за своїми ознаками страховим, Страхувальник також зобов'язаний, якщо це передбачено Договором страхування:

13.3.1. негайно повідомити про те, що сталося, відповідні Компетентні органи (водні, аварійні, протипожежні, громадянської оборони, правоохоронні, тощо);

13.3.2. вжити всі можливі заходи для з'ясування причин та наслідків випадку;

13.3.3. негайно повідомити Страховика про всі вимоги, які пред'являють Страхувальнику в зв'язку з випадком;

13.3.4. вжити всіх можливих заходів по рятуванню життя фізичних осіб, які наражені на небезпеку;

13.3.5. Забезпечити, наскільки це можливо, участь Страховика в огляді місця випадку, пошкодженого майна та встановлення розміру заподіяної шкоди;

13.3.6. По можливості сприяти Страховику в судовому та позасудовому захисті в разі представлення вимог про відшкодування збитків по страховому випадку;

13.3.7. Надати Страховику всю доступну йому інформацію і документацію, яка дозволить йому зробити висновок щодо причин, дії і наслідків страхового випадку, про характер та розмір заподіяного збитку;

13.4. Ні в якому разі Страхувальник не виплачувати відшкодування, не визнавати частково або цілком вимоги, які пред'являються йому в зв'язку із випадком, а також не приймати на себе будь-які прямі або непрямі зобов'язання з врегулювання таких вимог, без попереднього погодження таких дій із Страховиком.

14. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ЗБИТКІВ. УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

14.1. Страхове відшкодування виплачується Страховиком, після отримання всіх необхідних документів по страховому випадку, на підставі Заяви Страхувальника на виплату страхового відшкодування та Страхового акту.

14.2. Страховий акт складається Страховиком або уповноваженою ним особою після отримання всіх необхідних документів, зазначених в п.14.3 цих Правил. При необхідності Страховик може робити запити про відомості, які пов'язані зі страховим випадком до

Компетентних органів, які володіють інформацією про обставини страхового випадку, а також мають право самостійно з'ясувати причини та обставини страхового випадку.

14.3. Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків:

- Заява на виплату страхового відшкодування;
- Договір страхування (для ідентифікації);
- Рішення суду або аудиторський висновок, що містить розміри сум, які підлягають відшкодуванню в зв'язку з настанням страхового випадку та які включаються в обсяг відповідальності Страховика за Договором страхування;
- позови, які пред'явлено Страхувальнику в зв'язку з подією, що сталася;
- документи, які підтверджують факт оплати претензії, у випадку самостійної компенсації Страхувальником заподіяного збитку Потерпілим особам;
- документи, що посвідчують надання Страхувальником даному представнику повноважень на врегулювання і оплату претензій і позовів (в випадку відшкодування збитків представнику Страхувальника, який оплатив претензію);
- документи Компетентних органів, що засвідчують факт настання події, передбаченої Договором страхування.

14.4. Встановлення розміру збитку та суми страхового відшкодуванні відбувається таким чином:

14.4.1. У разі звернення потерпілих з позовами в судові органи - на підставі рішення суду про розмір збитків, заподіяних Потерпілим особам;

або

14.4.2. При нанесенні шкоди життю і здоров'ю третіх осіб і пасажирів - на підставі документів лікарсько-трудова експертних комісій, органів соціального забезпечення, компетентних органів і таке інше,

та

14.4.3. При нанесенні шкоди майну третіх осіб і пасажирів - на підставі документів компетентних органів (правоохоронних, пожежних, аварійно-технічних, рятувальних), комісій державних органів, виробничо-експертних комісій і таке інше;

або

14.4.4. За згодою сторін, розрахунок розміру збитків може бути виконано незалежною експертизою, яка виконується за рахунок сторони, яка вимагала її проведення.

14.5. До суми збитку включаються:

14.5.1. В разі загибелі майна Потерпілих осіб, або знищення або втрати вантажу, що прийнятий до перевезення, або багажу пасажирів - вартість пошкодженого майна на момент укладання Договору страхування з відрахуванням вартості придатних до вживання або реалізації залишків знищеного майна;

14.5.2. В разі пошкодження майна Потерпілих осіб, вантажу або багажу - вартість витрат на ремонт пошкодженого майна, а в разі неможливості здійснення ремонту - збитки, які визначаються виходячи із ступеню знецінення майна;

14.5.3. При заподіянні шкоди життю і здоров'ю Потерпілих осіб - доходи не отримані потерпілим, які він втратив внаслідок втрати працездатності (тимчасової або стійкої) або її зменшення внаслідок заподіяного каліцтва або іншого ушкодження здоров'я, а також додаткові витрати, необхідні для відновлення здоров'я (на лікування, додаткове харчування, придбання ліків, санаторно-курортне лікування, сторонній догляд, протезування, транспортні витрати, витрати на платне медичне обслуговування, підготовка до іншої професії, тощо);

14.5.4. У разі смерті потерпілого - частина неотриманих доходів потерпілого, яка належала б кожному утриманцю при його житті. Частина неотриманих доходів потерпілого визначається згідно чинного законодавства України;

14.5.5. До суми збитків можуть бути включені витрати на поховання, якщо це обумовлене Договором страхування.

14.6. При страхуванні відповідальності власника водного транспорту перед Потерпілими особами страхове відшкодування нараховується в розмірі, не більшому страхової суми, або субліміту відповідальності, що обумовлений в Договорі страхування.

14.7. **Страхове відшкодування виплачується** тільки за умови наявності протягом всього періоду дії Договору страхування у Забезпеченого судна класу, підтвердженого придатним для Страховика Кваліфікаційним Товариством, та експлуатації судна в передбачених його класом умовах.

14.8. Після надання Страхувальником всіх необхідних документів, що підтверджують причини і розмір нанесених збитків (п.14.3.) і після повної їх перевірки рішення про виплату, або відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком протягом **20 (двадцяти) робочих днів**.

14.8.1. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування надсилається Страхувальнику в письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови протягом **10 (десяти) робочих днів** з дня прийняття такого рішення.

14.8.2. Виплата страхового відшкодування проводиться **протягом 10 (десяти) робочих днів** з дати прийняття рішення про виплату страхового відшкодування та складання Страхового акта, якщо Договором страхування не передбачений інший строк виплати.

14.9. У разі укладення додаткової угоди Страхувальника із Страховиком претензії, пред'явлені потерпілими особами до Страхувальника, можуть, за проханням Страхувальника, оплачуватися Страховиком безпосередньо Потерпілій третій особі за умови наявності у Страховика всіх необхідних претензійних документів, а Страхувальник зобов'язаний в 10-денний строк з моменту повідомлення про факт оплати претензії повернути Страховику суму франшизи, якщо така передбачена Договором страхування.

14.10. Якщо при настанні страхового випадку по відношенню до зазначених в Договорі страхування ризиків, діяли інші Договори добровільного страхування відповідальності власників водного транспорту, щодо аналогічних ризиків та того ж Забезпеченого судна, то Страховик виплачує відшкодування в частині, яка припадає на його долю згідно з принципом сприяння по сукупній відповідальності. При цьому загальна сума страхового відшкодування, виплачена всіма Страховиками, не може перевищувати обсягу збитку, який фактично завданий Потерпілим особам.

14.11. Страхове відшкодування виплачується в тій валюті, яка передбачена Договором страхування, якщо інше не передбачено законодавством України.

15. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

15.1. Страховик має право **відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування** у разі:

15.1.1. Навмисних дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування спрямованих на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

15.1.2. Вчинення Страхувальником-фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

15.1.3. Подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування, його власника, умови експлуатації, або про факт настання страхового випадку;

15.1.4. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

15.1.5. Інші випадки, передбачені законом.

15.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені **інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування**, якщо це не суперечить закону України, в тому числі:

15.2.1. Не повідомлення Страхувальником Страховика під час укладання Договору страхування про факти отримання збитків Страхувальником, причиною яких були події аналогічні ризикам, що були прийняті на страхування, які виникали більше трьох разів за останні п'ять років, що передували року укладання Договору страхування;

15.2.2. Не прийняття розумних і доступних заходів щодо зменшення збитків;

15.2.3. Невиконання своїх обов'язків, викладених у цих Правилах та в Договорі страхування;

15.2.4. Не надання Страховику необхідних документів у відповідності до умов п.14.3. цих Правил;

15.2.5. Порушення нормативних правил безпеки проведення робіт, перевезення пасажирів та вантажів, протипожежної безпеки, експлуатації та обслуговування засобів водного транспорту, що призвело до загибелі, пошкодження чи втрати майна третіх осіб, нанесення шкоди життю та здоров'ю третіх осіб;

15.2.6. Неповідомлення Страховика про існування інших чинних Договорів страхування відповідальності щодо Забезпеченого судна і зокрема в Заяві на виплату страхового відшкодування.

15.3. Страховик також має право відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо в ході розслідування буде доведено, що випадок нанесення шкоди міг очікуватись і/або передбачався, і не був неочікуваним або імовірним.

Відмова Страховика у виплаті страхових відшкодувань може бути оскаржена Страхувальником у судовому порядку.

16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

16.1. Спори за Договором страхування, що виникають між Страхувальником і Страховиком, розв'язуються шляхом переговорів.

16.2. Спори між Страховиком і Страхувальником з приводу обставин, характеру, розміру збитків та виплат страхового відшкодування вирішуються Сторонами з притягненням експертів і оплатою їх послуг Стороною, яка запрошує експерта.

16.3. При неможливості урегулювання спірних питань, справа розглядається у судовому порядку згідно з законодавством України.

17. ОСОБЛИВІ УМОВИ

17.1. В період дії Договору страхування Страхувальник зобов'язаний негайно повідомити Страховика про значні зміни, які стали йому відомі, в обставинах, які були представлені Страховику при укладенні Договору, якщо ці зміни можуть суттєво впливати на збільшення страхового ризику.

17.1.1. В разі отримання інформації про обставини, які стали причиною збільшення страхового ризику, Страховик має право вимагати зміни умов Договору страхування або/та сплати додаткового страхового платежу відповідно до збільшення ризику.

17.1.2. Якщо Страхувальник заперечує проти зміни умов Договору страхування або доплати страхового платежу, Страховик має право вимагати припинення Договору на умовах, передбачених законодавством України. Зокрема, угода про припинення Договору страхування здійснюється в тій же формі, що і Договір, і обов'язки сторін припиняються з моменту укладання угоди про припинення Договору, а при його припиненні в судовому порядку - з моменту вступу в законну силу Рішення суду про припинення Договору.

17.1.3. В випадку, якщо Страхувальник не повідомив Страховика про значні зміни в обставинах, вказаних при укладенні Договору, останній має право вимагати припинення Договору згідно з діючим законодавством України. У разі з'ясування, що дії Страхувальника мали протиправний характер, що призвело до виплати страхового відшкодування, Страховик має право на повернення виплаченого страхового відшкодування.

17.2. У разі, якщо з приводу страхового випадку ведеться внутрішніми або судовими органами розслідування, Страховик має право відстрочити виплату страхового відшкодування до закінчення розслідування та винесення вироку суду або до припинення розслідування внутрішніми органами.

17.3. У разі розбіжностей між умовами страхування, узгодженими в Договорі страхування і умовами, зазначеними в цих Правилах слід керуватись умовами Договору страхування.

17.4. Про будь-які зміни щодо особи Страхувальника, в тому числі зміни адреси і телефону, Страхувальник зобов'язаний негайно, в будь-якому випадку не пізніше 10 (десяти) днів повідомити Страховика.

У разі ненадходження заяви до Страховика про зміни вважаються дійсними всі заяви і повідомлення Страховика, надіслані за останньою відомою йому адресою.

17.5. Всі заяви і повідомлення, передбачені умовами Договору страхування, укладеному відповідно до цих Правил, повинні бути надіслані Сторонами за адресами, зазначеними в Договорі страхування в письмовій формі, рекомендованим листом з повідомленням, або доставлені кур'єрською службою, або особисто.

17.6. Дані Правила страхування відповідальності власника водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника) є невід'ємною частиною кожного Договору страхування, що укладений на їх підставі.

17.7. На додаток до основних вимог і положень страхування відповідальності власника водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника), зазначених в цих Правилах, Страхувальник і Страховик при укладанні відповідних Договорів страхування використовують Додаток №1 до Правил «Базові страхові тарифи».